

คำศัพท์ที่ใช้ในการจัดทำมาตรฐานการจัดจำแนกข้อมูลสถิติ

1. ชื่อย่อการจัดจำแนก (Classification Identifier) หมายถึง ชื่อย่อของการจัดจำแนก

ตัวอย่าง

- ISIC เป็นชื่อย่อของการจัดจำแนก International Standard Industrial Classification of All Economic Activities

- ISCO เป็นชื่อย่อของการจัดจำแนก International Standard Classification of Occupations

- ISCED เป็นชื่อย่อของการจัดจำแนก International Standard Classification of Education

2. ระดับการจัดจำแนก (Classification Level) หมายถึง โครงสร้างของการจัดจำแนกที่ประกอบด้วยหนึ่งระดับหรือมากกว่า

ตัวอย่าง

- โครงสร้างของการจัดประเภทอุตสาหกรรมตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

หมวดใหญ่ A เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง

หมวดย่อย 01 การเพาะปลูกและการเลี้ยงสัตว์ การล่าสัตว์ และกิจกรรมบริการที่เกี่ยวข้อง

หมู่ใหญ่ 011 การปลูกพืชล้มลุก

หมู่ย่อย 0111 การปลูกพืช (ยกเว้นข้าว) พืชตระกูลถั่ว และพืชที่เมล็ดให้น้ำมัน

กิจกรรม 01111 การปลูกข้าวโพดที่ใช้เมล็ดแก่

3. ชื่อการจัดจำแนก (Classification Title) หมายถึง ชื่อทางการของการจัดจำแนก

ตัวอย่าง

- International Standard Industrial Classification of All Economic Activities เป็นชื่อทางการของ การจัดประเภทอุตสาหกรรมตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจทุกประเภทตามมาตรฐานสากล

- International Standard Classification of Occupations เป็นชื่อทางการของ การจัดประเภทอาชีพตามมาตรฐานสากล

4. เวอร์ชันของการจัดจำแนก (Classification Version) หมายถึง การจัดจำแนกตัวแปรที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาที่ต่างกัน/ในแต่ละช่วงเวลา

ตัวอย่าง

- เวอร์ชันของการจัดประเภทอุตสาหกรรมตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจทุกประเภทตามมาตรฐานสากล (ISIC) จัดทำมาแล้วจำนวน 6 ฉบับ ได้แก่

1. ISIC Original Version - 1948
2. ISIC Rev. 1, First Revision - 1958
3. ISIC Rev. 2, Second Revision - 1968
4. ISIC Rev. 3.0, Third Revision - 1989
5. ISIC Rev. 3.1, Revision 3.1 - 2002
6. ISIC Rev. 4, Revision 4 - 2008

5. รหัส (Code) หมายถึง ตัวอักษรหรือตัวเลขที่แสดงการจัดจำแนก ประกอบด้วย

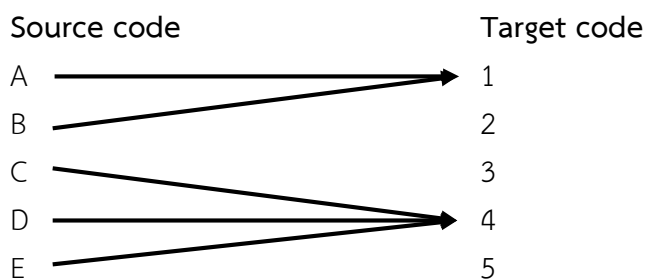
- Source code หมายถึง รหัสของการจัดจำแนกต้นทาง
- Target code หมายถึง รหัสของการจัดจำแนกปลายทางที่นำมาเปรียบเทียบ

6. ตารางเปรียบเทียบ (Concordance) หมายถึง ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการจัดจำแนก 2 เวอร์ชัน หรือ 2 ประเภท ได้แก่

- 1) ความสัมพันธ์แบบ 1 : 1 แสดงความสัมพันธ์ของการจัดจำแนก 2 ฉบับ ในลักษณะหนึ่งรหัส ต่อหนึ่งรหัส โดย Source code 1 รหัส สามารถเปรียบเทียบกับ Target code 1 รหัส

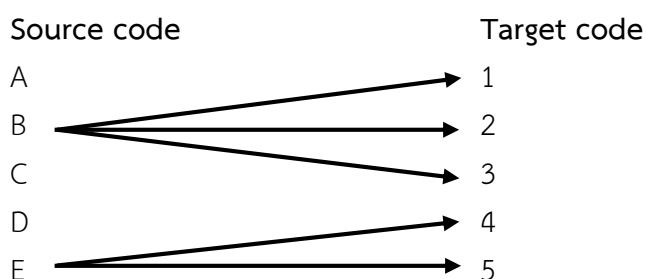
Source code	Target code
A	1
B	2
C	3
D	4
E	5

- 2) ความสัมพันธ์แบบ m : 1 แสดงความสัมพันธ์ของการจัดจำแนก 2 ฉบับ ในลักษณะหลายรหัส ต่อหนึ่งรหัส โดย Source code หลายรหัสสามารถเปรียบเทียบกับ Target code 1 รหัส

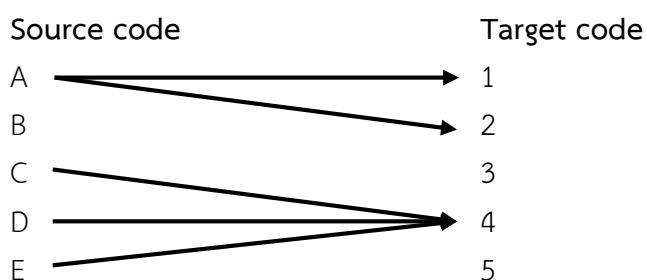

ความสัมพันธ์แบบ 1 : 1 และ m : 1 สามารถเปรียบเทียบรหัสได้โดยตรงจากการจัดจำแนกต้นทางไปยังการจัดจำแนกปลายทางที่นำมาเปรียบเทียบ

- 3) ความสัมพันธ์แบบ 1 : m แสดงความสัมพันธ์ของการจัดจำแนก 2 ชั้น ในลักษณะหนึ่งรหัสต่อหลายรหัส โดย Source code 1 รหัส สามารถเปรียบเทียบได้กับ Target code หลายรหัส

- 4) ความสัมพันธ์แบบ m : n แสดงความสัมพันธ์ของการจัดจำแนก 2 ชั้น ในลักษณะหลายรหัสต่อหลายรหัส โดยมีรูปแบบการเปรียบเทียบระหว่าง Source code กับ Target code ทั้ง 2 รูปแบบ คือ 1 : m และ m : 1

7. การจัดจำแนกสากล (International Classification) หมายถึง การจัดจำแนกที่จัดทำขึ้นและใช้งานโดยองค์กรระหว่างประเทศ เพื่อให้การสื่อสารในระดับประเทศหรือระหว่างประเทศเป็นมาตรฐาน

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดจำแนกสากล เช่น

- องค์การสหประชาชาติ (United Nations Statistical Commission : UNSC)
- องค์การศุลกากรโลก (World Customs Organization : WCO)
- องค์การอนามัยโลก (World Health Organization : WHO)
- กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund : IMF)

- องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization : ILO)
- องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization : UNESCO)
- องค์การมาตรฐานสากล (International Organisation for Standardisation : ISO)

ตัวอย่างการจัดจำแนกข้อมูลสถิติตามมาตรฐานสากล ได้แก่

ชื่อย่อ	การจัดจำแนก	คำอธิบาย	จัดทำโดย
COPNI	Classification of the Purpose of (Private) Non-profit Institutions serving Households	การจัดจำแนกองค์การที่ไม่แสวงหากำไรตามวัตถุประสงค์	องค์การสหประชาชาติ
CPA	Statistical Classification of Products by Activity in the European Economic Community	การจัดประเภทผลิตภัณฑ์ตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจ	สหภาพยุโรป
CPC	Central Product Classification	การจัดประเภทผลิตภัณฑ์	องค์การสหประชาชาติ
HS	Harmonized System	พิกัดศุลกากรระบบฮาร์โมนี	องค์การศุลกากรโลก
ICATUS	International Classification of Activities for Time-use Statistics	การจัดจำแนกกิจกรรมการใช้เวลาตามสากล	องค์การสหประชาชาติ
ICSE	International Classification of Status in Employment	การจัดจำแนกสถานภาพการทำงานตามสากล	องค์การแรงงานระหว่างประเทศ
ISCED	International Standard Classification of Education	การจัดจำแนกการศึกษาตามมาตรฐานสากล	องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ
ISCO	International Standard Classification of Occupations	การจัดประเภทอาชีพตามมาตรฐานสากล	องค์การแรงงานระหว่างประเทศ
ISIC	International Standard Industrial Classification of All Economic Activities	การจัดประเภทอุตสาหกรรมตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจทุกประเภทตามมาตรฐานสากล	องค์การสหประชาชาติ

8. มาตรฐานการจัดจำแนกข้อมูลสถิติ (Standard Statistical Classification) หมายถึง การจัดจำแนกข้อมูลในรูปแบบที่เป็นมาตรฐานและมีระบบเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมและการเผยแพร่ข้อมูลสถิติ

ตัวอย่าง

- กิจกรรมทางเศรษฐกิจ ได้แก่ ISIC Rev. 3.0 , ISIC Rev. 3.1 , ISIC Rev. 4.0 , ICNPO
- ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ CPC Version 1.0 , HS 2002
- วัตถุประสงค์ของค่าใช้จ่าย ได้แก่ COFOG, COICOP, COPNI, COPP

9. หน่วยสถิติ (Statistical Units) หมายถึง หน่วยที่ใช้ในการสังเกตหรือหน่วยวัดของข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมหรือโดยวิธีอื่น

หน่วยสถิติในระบบบัญชีประชาชาติมี 2 ประเภท คือ

1. **วิสาหกิจ (Enterprise)** หมายถึง หน่วยที่ใหญ่ที่สุด ที่ทำหน้าที่ดูแลทั้งด้านการเงินและการผลิต สามารถดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจได้มากกว่า 1 กิจกรรม และมีที่ตั้งได้มากกว่า 1 ที่ตั้ง
2. **สถานประกอบการ (Establishment)** หมายถึง วิสาหกิจหรือส่วนหนึ่งของวิสาหกิจที่ตั้งอยู่ ณ ที่ใดที่หนึ่ง และดำเนินกิจกรรมที่ก่อให้เกิดผลผลิตอย่างใดอย่างหนึ่ง (ไม่รวมกิจกรรมเสริม) โดยกิจกรรมดังกล่าวให้มูลค่าเพิ่มสูงสุด